

[Startpagina](#) > ... > [Gerechtelijke Stappen](#) > [Bemiddeling/mediation](#) > [Bemiddeling In EU-landen](#) > [Germany](#)

Bemiddeling in EU-landen

Inhoud aangereikt door
Duitsland

Duitsland

U kunt ook proberen uw geschil via bemiddeling/mediation te beslechten in plaats van via de rechter. Dit wordt alternatieve geschillenbeslechting (ADR) genoemd, waarbij een bemiddelaar/mediator optreedt om de partijen die een geschil met elkaar hebben tot overeenstemming te brengen.

Met wie contact opnemen?

Tal van organisaties bieden bemiddelings-/mediationdiensten aan. Hieronder treft u een niet-uitputtende lijst aan van enkele van de grotere organisaties:

- [Bundes-Arbeitsgemeinschaft für Familien-Mediation e.V.](#) (BAFM, Duitse federale associatie voor bemiddeling/mediation in familiezaken): Fritschestraße 22, 10585 Berlijn, Duitsland)
- [Bundesverband Mediation e.V.](#) (BM, Duitse federale associatie voor bemiddeling/mediation: Wittestraße 30K, 13509 Berlijn, Duitsland)
- [Bundesverband Mediation in Wirtschaft und Arbeitswelt e.V.](#) (BMWVA, Duitse federale associatie voor bemiddeling in handels- en arbeidszaken: Prinzregentenstraße 1, 86150 Augsburg, Duitsland)
- [Centrale für Mediation GmbH & Co.KG](#) (CfM, bemiddelings-/mediationcentrale: Gustav-Heinemann-Ufer 58, 50968 Köln, Duitsland)
- [Arbeitsgemeinschaft Mediation in Deutschen Anwaltverein](#) (werkgenootschap bemiddeling/mediation van de Duitse vereniging van advocaten: Littenstraße 11, 10179 Berlijn, Duitsland)
- [Deutsche Gesellschaft für Mediation \(DGM\)](#), Duitse vereniging voor bemiddeling/mediation: Friedrich-Ebert-Straße 10, 59425 Unna, Duitsland)
- [Deutsches Forum für Mediation \(DFfM\)](#), Duits forum voor bemiddeling/mediation DFfM: Hohe Straße 11, 04107 Leipzig, Duitsland)
- [Internationales Mediationszentrum für Familienkonflikte und Kindesentführung](#) (MiKK e.V., internationaal centrum voor bemiddeling/mediation bij gezinsconflicten en kindervervalsing: Fasanenstraße 12, 10623 Berlin, Duitsland)

Deze organisaties helpen partijen die gebruik willen maken van bemiddeling/mediation om een geschikte bemiddelaar/mediator te vinden.

Op welke gebieden is bemiddeling/mediation toegestaan en/of het meest gebruikelijk?

In het algemeen is bemiddeling/mediation altijd toegestaan wanneer er geen formele wettelijke vereisten zijn dat een bepaald soort geschil of zaak voor de rechter moet worden afgehandeld. Bemiddeling/mediation komt het meest voor in familiezaken, het erfrecht en het handelsrecht.

Moeten specifieke voorschriften in acht worden genomen?

Op 26 juli 2012 werd in Duitsland de wet op bemiddeling/mediation (*Mediationsgesetz*) van kracht (artikel 1 van de wet ter bevordering van bemiddeling/mediation en andere procedures voor buitengerechtelijke

geschillenbeslechting (*Gesetz zur Förderung der Mediation und anderer Verfahren der außergerichtlichen Konfliktbeilegung*) van 21 juli 2012, Duits staatsblad (*Bundesgesetzblatt*) I, blz. 1577). Hiermee is bemiddeling/mediation voor het eerst wettelijk in Duitsland geregeld. Met deze wet wordt tevens de Europese richtlijn bemiddeling/mediation omgezet in Duits recht (Richtlijn 2008/52/EG van het Europees Parlement en de Raad van 21 mei 2008 betreffende bepaalde aspecten van bemiddeling/mediation in burgerlijke en handelszaken, PB L 136 van 24.5.2008, blz. 3). De Duitse wet op bemiddeling/mediation heeft een breder toepassingsgebied dan vereist door de Europese richtlijn: waar de richtlijn alleen betrekking heeft op grensoverschrijdende burgerlijke en handelsgeschillen, strekt de Duitse wet op bemiddeling/mediation zich uit tot alle vormen van bemiddeling/mediation in Duitsland, ongeacht de aard van het geschil en de woonplaatsen van de betrokken partijen.

De Duitse wet op bemiddeling/mediation geeft slechts enkele algemene richtsnoeren, aangezien bemiddelaars/mediators en betrokken partijen voldoende speelruimte nodig hebben tijdens de bemiddeling/mediation. De wet geeft om te beginnen definities van de begrippen "bemiddeling/mediation" en "bemiddelaar/mediator", zodat bemiddeling/mediation van andere vormen van geschillenbeslechting wordt onderscheiden. Volgens de wet is bemiddeling/mediation een gestructureerde procedure waarmee partijen met de hulp van een of meer bemiddelaars/mediators vrijwillig en zelfstandig in goed overleg tot een vorm van geschillenbeslechting proberen te komen. Bemiddelaars/mediators zijn onafhankelijke, onpartijdige personen, zonder beslissingsbevoegdheid, die de betrokken partijen bij de bemiddelings-/mediationprocedure begeleiden. In de wet is bewust afgezien van een nauwkeurige beschrijving van hoe de procedure moet verlopen. Wel zijn enkele openbaarmakingsverplichtingen en beperkingen op werkzaamheden vastgesteld, om de onafhankelijkheid en onpartijdigheid van de bemiddelaars/mediators te garanderen. Verder is de geheimhoudingsplicht van bemiddelaars/mediators nadrukkelijk wettelijk geregeld.

De wet stimuleert het in goed overleg bijleggen van geschillen door middel van verschillende prikkels in de officiële procedurele wetboeken (o.a. het Duitse wetboek van burgerlijke rechtsvordering, de *Zivilprozessordnung*, ZPO). Wanneer partijen een civiele procedure aanspannen, moeten zij aangeven of ze al hebben geprobeerd het geschil buitengerechtelijk op te lossen, bijvoorbeeld via bemiddeling/mediation, en of er specifieke redenen zijn om dat niet te doen. Verder mag de rechter in het vervolg de partijen de mogelijkheid aanreiken het geschil met behulp van bemiddeling/mediation op te lossen, of voor een andere buitengerechtelijke afdoeningswijze te kiezen; wanneer de partijen op dit aanbod ingaan, kan de rechter besluiten de procedure op te schorten. Vooralsnog wordt niet in rechtsbijstand voorzien voor bemiddeling/mediation. Overeenkomstig artikel 278, lid 5, ZPO kan de rechter de partijen met het oog op een verzoeningsprocedure of andere pogingen tot verzoening doorverwijzen naar een verzoeningsrechter (*Güterichter*), die specifiek voor dat doel is aangewezen en die geen beslissingsbevoegdheid heeft. De verzoeningsrechter kan voor de geschillenbeslechting elke methode toepassen, met inbegrip van bemiddeling/mediation.

Met haar verslag van 20 juli 2017 heeft de Bondsregering voldaan aan haar wettelijke verplichting om binnen vijf jaar na de inwerkingtreding van de wet op bemiddeling/mediation aan de Bondsdag (het lagerhuis van het parlement) verslag uit te brengen over de effecten van de wet. Het verslag is [hier](#) te vinden. Hieruit blijkt dat in Duitsland nog niet zoveel als wenselijk gebruik wordt gemaakt van bemiddeling/mediation als alternatief instrument voor geschillenbeslechting. In het verslag wordt geen melding gemaakt van een onmiddellijke noodzaak om wetgevende maatregelen te treffen. Op basis van de bevindingen van het verslag zal de Bondsregering echter nagaan hoe de door de wet op bemiddeling/mediation nagestreefde doelstelling om bemiddeling/mediation te bevorderen, nog beter kan worden verwezenlijkt.

Informatie en opleiding

Algemene informatie is beschikbaar op de website van het [Bondsministerie van Justitie \(http://www.bmj.de/\)](http://www.bmj.de/).

Er is geen wetgeving betreffende het beroepsprofiel van bemiddelaars/mediators. Evenmin is de toegang tot het beroep beperkt. Bemiddelaars/mediators moeten er zelf voor zorgen dat ze (door middel van een geschikte opleiding en aanvullende cursussen) beschikken over voldoende kennis en ervaring om partijen op competente wijze bij de bemiddelings-/mediationprocedure te begeleiden. In de Duitse wet is vastgesteld wat er op het punt van kennis, vaardigheden en methoden van geschikte opleidingen mag worden verwacht. Iedereen die aan deze criteria voldoet, mag werken als bemiddelaar/mediator. Er is geen minimumleeftijd en geen vereiste dat een bemiddelaar/mediator ten minste een hogere opleiding moet hebben afgerond.

Als de partijen een bepaalde garantie willen hebben wat betreft de opleiding en de praktische ervaring van hun bemiddelaar/mediator, kunnen zij voor een zogenaamde “erkende” bemiddelaar/mediator kiezen. Hiertoe heeft het Bondsministerie van Justitie gebruikgemaakt van zijn bevoegdheid om besluiten uit te vaardigen door het besluit betreffende de opleiding en de bij- en nascholing van erkende bemiddelaars/mediators (*Verordnung über die Aus- und Fortbildung von zertifizierten Mediatoren*) vast te stellen, waarin aanvullende eisen voor de opleiding en de bij- en nascholing van erkende bemiddelaars/mediators, alsmede eisen voor opleidings- en bijscholingsinstellingen zijn opgenomen.

Voorlopig wordt er niet in een formele procedure voorzien.

Er worden momenteel opleidingen tot bemiddelaar/mediator aangeboden door organisaties, verenigingen, universiteiten, bedrijven en particulieren.

Hoeveel kost bemiddeling/mediation?

Aan bemiddeling/mediation zijn kosten verbonden. De vergoeding van deze diensten wordt in onderling overleg tussen de particuliere bemiddelaar/mediator en de partijen vastgesteld.

Er is geen regelgeving inzake de tarieven voor bemiddeling/mediation en er zijn geen statistieken over de kosten. Een tarief tussen 80 EUR en 250 EUR per uur wordt realistisch geacht.

Kunnen overeenkomsten die via bemiddeling/mediation tot stand zijn gekomen, ten uitvoer worden gelegd?

In principe kan een overeenkomst die via bemiddeling/mediation tot stand is gekomen, uitvoerbaar worden verklaard met behulp van een advocaat (schikking; artikelen 796a en 796b ZPO) of een notaris (notariële akte; artikel 794, lid 1, punt 5, en artikel 796c ZPO).

Gerelateerde links:

[Duitse federale associatie voor bemiddeling/mediation in familiezaken](#)

[Duitse federale associatie voor bemiddeling/mediation](#)

[Duitse federale associatie voor bemiddeling/mediation in handels- en arbeidszaken](#)

[Bemiddelings-/mediationcentrale](#)

[Werkgenootschap bemiddeling/mediation van de Duitse vereniging van advocaten](#)

Laatste update: 03/06/2025

De verschillende taalversies van deze pagina worden bijgehouden door de betrokken lidstaten. De informatie wordt vertaald door de diensten van de Europese Commissie. Eventuele aanpassingen zijn daarom mogelijk nog niet verwerkt in de vertalingen. De Europese Commissie aanvaardt geen verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid met betrekking tot informatie of gegevens in dit document. Zie de juridische mededeling voor auteursrechtelijke bepalingen van de lidstaat die verantwoordelijk is voor deze pagina.